Socialförsäkringsutskottets betänkande 1985/86:2

om socialavgifter

SfU
1985/86:2

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet 23 under den allmänna motionstiden 1985 väckta motioner angående socialavgiftsfrågor.

Fyra motioner (c) innehåller förslag om sänkning av avgiftsuttaget för egen- och småföretagare. I en motion (c) föreslås befrielse i vissa fall från skyldighet att betala arbetsgivaravgifter för föräldrar som anlitar privat barnomsorg. Utskottet avstyrker motionerna mot bakgrund av att förslagen bedöms medföra avsevärda administrativa svårigheter.

Reservation har avlämnats av c-ledamöterna till förmån för motionerna.

I två motioner (c) begärs ändring i reglerna för avgiftsuttag från egenföretagare med små inkomster. Motionärerna önskar en större överensstämmelse mellan avgift och förmån. Även dessa motioner avstyrks av administrativa skäl.

C-ledamöterna har i en reservation anslutit sig till motionärernas uppfattning. I ett särskilt yttrande från fp- och m-ledamöterna har särskilt påpekats socialavgifternas ökade karaktär av beskattning.

I en motion (m) begärs ändrade regler för debitering av socialavgifter för utländska gästföreläsare vid olika universitetsinstitutioner. Utskottet anser att sådana ändringar likaså skulle medföra administrativa problem och avstyrker därför motionen.

I en gemensam reservation har c-, fp- och m-ledamöterna tillstyrkt motionen.

Egenavgifterna när det gäller inkomster från jord- och skogsbruk tas upp i sex olika motioner (fp, c, m och s). Motionärerna begär ändrade regler för avgiftsuttaget när inkomsterna avser såväl rotpostförsäljning och arrenden som inkomster av egen arbetsinsats. Utskottet avstyrker motionerna med hänvisning till att frågan bereds i regeringskansliet.

C-, fp- och m-ledamöterna har i en reservation uttalat sig för behovet av en snar översyn av nuvarande regler.

I en motion (m) begärs en ändring av reglerna för beräkning av pensionsgrundande inkomst så att överskott i en förvärvskälla inom inkomstlagen jordbruk och rörelse får kvittas mot underskott i en annan förvärvskälla inom dessa inkomstslag. Utskottet anser inte att det kan godtas att en försäkrads framtida pension påverkas av en sådan kvittning och avstyrker därför motionen.

Reservation har avlämnats av fp- och m-ledamöterna till förmån för motionen.

1 *Riksdagen 1985/86. 11 saml. Nr 2*

Beräkningen av värdet av naturaförmåner tas upp i en motion (m). En översyn av gällande regelsystem begärs. Utskottet avstyrker motionen med hänvisning bl. a. till att ett förslag till nya regler för närvarande övervägs inom regeringskansliet.

M-ledamöterna har i en reservation tillstyrkt motionen.

Två motioner (fp, c, m och c) tar upp arbetsgivar–arbetstagarbegreppet inom sociallagstiftningen. Motionärerna begär överskådligare regler på detta område. Utskottet anser att någon åtgärd med anledning av motionerna inte är påkallad eftersom ett beredningsarbete i dessa frågor pågår i regeringskansliet.

Ledamöterna från c, fp och m har i en gemensam reservation uttalat sig för behovet av snara förändringar i regelsystemet.

I tre motioner (c, m och fp) föreslås undantag för idrottsrörelsen och övriga folkrörelser från den månatliga redovisningen och uppbörden av socialavgifter av innebörd att denna kan ske vid årets slut. Motionerna avstyrks av utskottet med hänvisning till att man bör avvakta erfarenheterna av den helt nya lagstiftningen på området innan eventuella åtgärder kan förordas.

En återgång till uppbörd av källskatt och arbetsgivaravgifter varannan månad föreslås i två motioner (fp, c, m och c). Motionerna avstyrks av utskottet med motiveringen att samordningsfrågorna mellan skatter och avgifter endast kan lösas genom en månatlig redovisning och uppbörd.

I ett särskilt yttrande har c-, fp- och m-ledamöterna påtalat de ränteförluster för företagen som övergången till månatlig uppbörd av skatter och avgifter inneburit.

Slutligen avstyrker utskottet en motion (c) om utsträckt tid för upprättande av arbetsgivaruppgifter för småföretagen, med hänvisning till de nya regler för uppbörd av socialavgifter som gäller fr. o. m. den 1 januari 1985.

Motioner

I motion 1984/85:318 av Anna Wohlin-Andersson (c) och Lennart Brunander (c) hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag innebärande att redovisning av sociala avgifter för uppdragstagare kan ske vid årets slut för idrottsrörelsen.

I motion 1984/85:425 av Ove Eriksson m. fl. (m) hemställs att riksdagen beslutar att egenavgifter endast skall utgå på värdet av egen arbetsinsats.

I motion 1984/85:427 av Sten Svensson (m) hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om översyn av reglerna för fastställande av det skattemässiga värdet av naturaförmåner vid fastställande av socialavgifter.

I motion 1984/85:428 av Rune Torwald (c) och Jan Hyttring (c) hemställs att riksdagen medger att småföretagare, som enligt bokföringslagen är befriad från skyldighet att upprätta årsbokslut, får rätt att lämna sin arbetsgivaruppgift samtidigt med deklarationen.

I motion 1984/85:501 av dåvarande tredje vice talman Karl Erik Eriksson (fp) och Börje Stensson (fp) hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående uttag av egenavgifter i samband med virkesförsäljning.

I motion 1984/85:602 av förste vice talman Ingegerd Troedsson m. fl. (m) hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts om kvittningsrätt vid beräkning av pensionsgrundande inkomst.

I motion 1984/85:656 (motivering i 1984/85:655) av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag innebärande att sjukförsäkringsavgiften sänks med 5 procentenheter för de 15 första anställda i företagen – dock högst motsvarande en lönesumma av 1,5 milj. kr.

I motion 1984/85:848 av Gösta Andersson (c) och Agne Hansson (c) hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag om sänkning av sjukförsäkringsavgiften med 50 % för egen- och småföretagare motsvarande ett avgiftsunderlag för högst 15 anställda.

I motion 1984/85:920 (motivering i 1984/85:918) av Lennart Brunander (c) och Inger Josefsson (c) hemställs att riksdagen beslutar sänka småföretagens arbetsgivaravgifter.

I motion 1984/85:991 av Ove Karlsson m. fl. (s) hemställs att riksdagen hos regeringen begär en översyn av bestämmelserna för egenavgifter i enlighet med vad i motionen anförts.

I motion 1984/85:1141 (motivering i 1984/85:1138) av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) hemställs att riksdagen beslutar att befrielse från arbetsgivaravgiften skall föreligga för utbetald lön upp till 20 000 kr. för föräldrar som anlitar privat barnomsorg, vilken inte uppbär statsbidrag.

I motion 1984/85:1272 av Kjell Johansson m. fl. (fp, c, m) hemställs

1. att riksdagen beslutar om en förenklad uppbörd av socialavgifter med den inriktning mot preliminär avgiftsredovisning som anförts i motionen,
2. att riksdagen beslutar om en återgång till en redovisningsperiod om två månader i uppbörden av skatter och avgifter,
3. att riksdagen, om hemställan under punkt 2 inte bifalls, beslutar om en återgång till en redovisningsperiod om två månader i uppbörden av skatter och avgifter för arbetsgivare med färre än 50 anställda.

I motion 1984/85:1273 av Kjell Johansson m. fl. (fp, c, m) hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om klara regler vad gäller arbetsgivar–arbetstagarbegreppet i enlighet med vad som i motionen anförts.

I motion 1984/85:1274 av Stig Josefson m. fl. (c) hemställs

1. att riksdagen beslutar att den samordnade uppbörden av källskatt och arbetsgivaravgifter skall ske varannan månad,
2. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om förenklingar av skatte- och avgiftsreglerna.

I motion 1984/85:1488 (motivering i 1984/85:1487) av Kjell Johansson (fp) och Rune Ångström (fp) hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag om förenklade rutiner för uppbörd av socialavgifter för uppdragstagare/anställda inom folkrörelserna.

I motion 1984/85:1723 av Anita Bråkenhielm (m) hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag till ändring i reglerna för debitering av sociala avgifter för utländska gästföreläsare.

I motion 1984/85:1725 av Göran Ericsson (m) hemställs att riksdagen hos regeringen begär skyndsamt förslag till undantagsregel för idrottsrörelsen från lag om uppbörd av sociala avgifter från arbetsgivare m. m. i enlighet med vad i motionen anförts.

I motion 1984/85:1728 av Margareta Gard (m) hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring av beräkning av egenavgifter vid skogsavverkning.

I motion 1984/85:1740 av Stig Josefson m. fl. (c) hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag om sänkt avgift till pensionssystemet för företagare med låga inkomster i enlighet med det i motionen anförda.

I motion 1984/85:1742 av Martin Olsson (c) hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen anhålla om utredning och förslag syftande till bättre överensstämmelse mellan egenavgifter och förmåner för företagare med små inkomster.

I motion 1984/85:1743 av Martin Olsson (c) hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att förslag skyndsamt framläggs till ändrade regler för beräkning av egenavgifter vid inkomst av arrenden och rotpostförsäljning m. m. på jordbruksfastighet.

I motion 1984/85:2272 (motivering i 1984/85:2269) av Börje Hörnlund (c) och Karin Israelsson (c) hemställs att riksdagen beslutar av regeringen begära förslag om en sänkning av arbetsgivar- och sjukförsäkringsavgifterna i småföretag med 5 % för egenföretagaren och de 15 först anställda.

I motion 1984/85:2436 av Ingrid Hemmingsson m. fl. (m) hemställs att riksdagen begär att regeringen snarast kommer med förslag om egenavgiften vid skogsavverkning i enlighet med vad i motionen anförts.

Utskottet

Allmänt om socialavgifter

Den allmänna försäkringen och vissa andra sociala ändamål finansieras helt eller delvis med socialavgifter. De grundläggande bestämmelserna om socialavgifter finns i lagen (1981:691) om socialavgifter. Socialavgifter betalas dels i form av arbetsgivaravgift, dels i form av egenavgift för den som har inkomst av annat förvärvsarbete.

Sedan den 1 januari 1982 gäller nya regler för uttag av socialavgifter (prop. 1980/81:178, SfU 28 och rskr. 406). De därvid beslutade ändringarna innebar

enhetligare och enklare regler för beräkning av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Bl. a. slopades basbelopps- och maximeringsavdragen vid beräkningen av ATP-avgiften, som i fortsättningen skulle beräknas på samma underlag som övriga avgifter. Syftet härmed var bl. a. att uppnå administrativa lättnader för såväl myndigheter som arbetsgivare och egenföretagare. Ändringarna möjliggjorde också ett införande av ett effektivare debiterings- och uppbördssystem, och beslut härom fattades av riksdagen under 1982/83 års riksmöte (prop. 1982/83:60, SfU 10 och rskr. 127) och under 1983/84 års riksmöte (prop. 1983/84:167, SfU 28 och rskr. 369).

Fyra motioner innehåller förslag om sänkning av avgiftsuttaget för egen- och småföretagare. I motionerna 1984/85:656 av Thorbjörn Fälldin m. fl., 1984/85:848 av Gösta Andersson och Agne Hansson samt 1984/85:2272 av Börje Hörnlund och Karin Israelsson anförs att sjukfrånvaron är väsentligt lägre på små företag än på större arbetsplatser. Detta medför att de små företagen via sina sjukförsäkringsavgifter subventionerar de större företagen. I motion 2272 anförs vidare att småföretagen utgör ett väsentligt underlag för sysselsättningen i glesbygd. Den höga avgiftsbelastningen anges i motion 656 innebära en av de allvarligaste hämmande faktorerna för dessa företags utveckling. Mot denna bakgrund föreslås i motionerna 656 och 2272 en sänkning av sjukförsäkringsavgiften med 5 procentenheter för egenföretagarna och för de 15 först anställda i företagen. I motion 656 begränsas sänkningen dock till ett belopp motsvarande en lönesumma på högst 1,5 milj. kr. Motion 848 innehåller ett förslag om sänkning av sjukförsäkringsavgiften med 50 % för egen- och småföretagare motsvarande ett avgiftsunderlag för högst 15 anställda. I motion 1984/85:920 av Lennart Brunander och Inger Josefsson begärs mot bakgrund av småföretagens betydelse för sysselsättningen i glesbygd en generell sänkning av småföretagens arbetsgivaravgifter.-

Motion 1984/85:1141 av Thorbjörn Fälldin m. fl. innehåller förslag om befrielse i vissa fall från skyldighet att betala arbetsgivaravgifter för föräldrar som anlitar privat barnomsorg. I motionen anförs att en sådan befrielse bör föreligga för utbetald lön upp till 20 000 kr. Befrielsen avses gälla sådana barnomsorgsformer som inte berättigar till statsbidrag.

Riksdagen har vid flera tillfällen avslagit motionsyrkanden om differentierade socialavgifter. Detta skedde senast under hösten 1984 (SfU 1984/85:13). Utskottet har därvid pekat på att en differentiering av det slag som nu föreslås i motionerna 656, 848, 2272 och 920 skulle medföra betydande administrativa svårigheter, och utskottet vidhåller denna uppfattning. Även ett slopande av avgiftsskyldigheten för ersättning utbetald till vissa arbetstagarkategorier torde medföra avsevärda svårigheter ur administrativ synpunkt. Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna 656, 848, 2272, 920 och 1141.

I motion 1984/85:1740 av Stig Josefson m. fl. och motion 1984/85:1742 av Martin Olsson begärs ändring i reglerna för uttag av socialavgifter från egenföretagare med små inkomster. Motionärerna önskar en större överensstämmelse mellan egenavgifter och förmåner. Motion 1740 avser avgiftsuttaget till den allmänna tilläggspensioneringen (ATP) medan motion 1742 avser socialavgiftsuttaget i sin helhet för egenföretagarna.

Det finns sedan länge ett bristande samband mellan avgifter och förmåner inom socialförsäkringsområdet. Detta har bl. a. berott på att avgiftsunderlaget för socialavgifterna har beräknats efter den taxerade inkomsten medan förmånerna har beräknats på annat sätt. Som tidigare nämnts trädde en ny lag om socialavgifter i kraft den 1 januari 1982. Den innebar i detta hänseende att sambandet mellan avgiftsunderlag och förmåner ytterligare försvagades genom att bl. a. det s. k. taket för avgiftsunderlaget till ATP slopades. Den bristande överensstämmelsen mellan socialavgift och förmån är särskilt markant vid lägre inkomster. Så t. ex. inträder sjukpenningskyddet först vid en sjukpenninggrundande inkomst på 6 000 kr. och ATP-skyddet först vid en pensionsgrundande inkomst som överstiger ett basbelopp (för närvarande 21 800 kr.). Socialavgifter erläggs även på taxerade inkomster under dessa belopp.

Den bristande överensstämmelsen mellan avgifter och förmåner har sin grund i bl. a. den allmänna försäkringens solidariska och obligatoriska karaktär och att de olika försäkringsgrenarna bör betraktas som delar av ett sammanhängande socialförsäkringssystem. Detta betraktelsesätt förstärks av det synsätt som kommit till uttryck i socialpolitiska samordningsutredningens betänkande (SOU 1979:94) och riksdagsbehandlingen av den därav föranledda propositionen (prop. 1982/83:3, SfU 1982/83:14, rskr 211). Även om den bristande överensstämmelsen under senare år förstärkts genom den nya lagen om socialavgifter har samtidigt det nya avgiftssystemet enligt utskottets mening inneburit betydande administrativa lättnader för såväl myndigheter som arbetsgivare och egenföretagare. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett förorda en återgång till en differentiering av avgifterna för att få bättre överensstämmelse med förmånerna, och utskottet avstyrker bifall till motionerna 1740 och 1742.

Vid beräkning av statliga myndigheters anslag till lönekostnader beaktas de sociala arbetskraftskostnaderna genom ett särskilt lönekostnadspålägg (LKP). Pålägget, som är avsett att täcka dels de generella avgifter som arbetsgivare enligt lag skall betala, dels de kostnader i övrigt som är förknippade med de statliga anställningsförmånerna, fastställs av regeringen med viss procent av utgivna löneförmåner. Procentsatsen är för närvarande 39 %. Enligt förordningen (1984:674) om uppbörd av vissa arbetsgivaravgifter från staten bestämmer riksförsäkringsverket avgiftsunderlaget för de avgifter staten skall betala enligt socialavgiftslagen. För den statliga arbetsgivaren tillämpas dock inte den begränsning av avgiftsskyldigheten som innebär att ersättning till en och samma arbetstagare som understiger 1 000 kr./år inte skall räknas in i avgiftsunderlaget.

I motion 1984/85:1723 hävdar Anita Bråkenhielm att olika universitetsinstitutioners skyldighet att betala in LKP på ersättningar som utbetalas till utländska gästföreläsare innebär en orimlig ekonomisk belastning för de begränsade medel institutionerna har till förfogande för denna typ av verksamhet. På grund härav begärs i motionen förslag till ändring i reglerna för debitering av sociala avgifter för utländska gästföreläsare.

LKP omfattar förutom de lagstadgade socialavgifterna också vissa andra generella avgifter. När det gäller statens och statliga myndigheters skyldighet att betala LKP tillämpas som nämnts inte den regel som innebär att avgifter

inte betalas för ersättningar som understiger 1 000 kr. Detta finns fastlagt i ett kungligt cirkulär från år 1963 och hänger samman med svårigheterna för staten, som kan uppträda som arbetsgivare i många olika skepnader, att avgöra när 1 000-kronorsgränsen passeras. LKP utgör en schablonberäknad avgift som beräknats på den totala lönesumma som utbetalas av staten som arbetsgivare. En differentiering av avgiftsuttaget skulle på motsvarande sätt som anförts beträffande socialavgifter som betalas av andra arbetsgivare än staten och av egenföretagare skapa problem av administrativt slag. Utskottet avstyrker därför bifall till motion 1723.

Egenavgifter för vissa skogsbruks- och jordbruksinkomster

För inkomster i förvärvskällan jordbruksfastighet gäller att om fastigheten inte brukats under inkomståret är inkomsterna inte avgiftsgrundande, exempelvis om inkomsterna endast är intäkter från s. k. rotpostförsäljning. Har fastigheten däremot brukats under inkomståret skall egenavgifter erläggas. Avgiftsunderlagets storlek är härvid beroende på om den försäkrade själv brukat fastigheten eller om han endast varit s. k. passiv delägare. I det förstnämnda fallet debiteras den försäkrade samtliga egenavgifter för sina inkomster av fastigheten. För en passiv delägare i en jordbruksfastighet är inkomsten inte sjukpenninggrundande men däremot pensionsgrundande. Således debiteras i detta fall endast de fyra egenavgifter som knyter an till den pensionsgrundande inkomsten, nämligen folkpensionsavgiften, tilläggspensionsavgiften, delpensionsavgiften och den allmänna löneavgiften.

Frågan om egenavgifter för inkomst från jord- och skogsbruk tas upp i sex olika motioner. I motion 1984/85:425 av Ove Eriksson m. fl. anförs att det gällande regelsystemet för uttag av egenavgifter vid skogsinkomster är komplicerat och inkonsekvent. Huvudprincipen är att försäljning av rotposter inte skall belastas av egenavgifter. Driver skogsägaren avverkning i egen regi föreligger däremot avgiftsskyldighet. Inkonsekvensen uppstår enligt motionärerna om skogsägaren redovisar dels inkomster av rotpostförsäljning, dels av avverkning i egen regi. Då uppstår nämligen avgiftsskyldighet för båda inkomsterna. Detta medför risk för att avverkningarna hålls nere och att skogsindustrin drabbas av virkesbrist. Mot bakgrund härav hemställer motionärerna att egenavgifter endast skall utgå på värdet av egen arbetsinsats.

I motion 1984/85:501 anför dåvarande tredje vice talman Karl Erik Eriksson och Börje Stensson att de nuvarande avgiftsreglerna har en återhållande effekt på mindre skogsägares villighet att själva sköta sin skog. Motionärerna anser därför att inkomster av t. ex. rotpostförsäljningar och avverkningsuppdrag inte skall ingå i avgiftsunderlaget.

I motion 1984/85:991 av Ove Karlsson m. fl. hävdas att de nuvarande reglerna för sammanläggning av inkomster genom rotpostförsäljning och försäljning av andra produkter från egen fastighet kan ge helt orimliga effekter. Motionärerna begär därför en översyn av bestämmelserna för egenavgifter i detta avseende.

På likartade grunder begärs i motion 1984/85:1728 av Margareta Gard förslag till ändrade regler för beräkning av egenavgiften vid skogsavverkning

och i motion 1984/85:1743 av Martin Olsson skyndsamt förslag till ändrade regler för beräkning av egenavgifter vid inkomst av arrenden och rotpostförsäljning m. m. på jordbruksfastighet.

Ingrid Hemmingsson m. fl. tar i motion 1984/85:2436 upp de problem som uppstår om en skogsfastighet är samägd. Om en av ägarna klassas som brukare och han genom eget arbete erhållit en mindre inkomst drabbas även de övriga, passiva ägarna, av vissa egenavgifter vid försäljning av rotposter. Mot denna bakgrund begär motionärerna förslag om ändrade regler av innebörd att endast den egna arbetsinsatsen skall utgöra underlag för egenavgiften.

Även motioner angående egenavgifter vid skogsavverkning m. m. har behandlats av utskottet vid flera tillfällen. I såväl betänkande SfU 1983/84:3 som SfU 1984/85:13 har utskottet hänvisat till att en promemoria, Ds Fi 1983:21, innehöll vissa förslag i denna fråga och att promemorian övervägdes i regeringskansliet. Utskottet ansåg vid båda dessa tillfällen att det fanns skäl att avvakta beredningen av dessa förslag innan riksdagen vidtog några åtgärder i frågan. Riksdagen följde utskottet.

Enligt vad utskottet inhämtat är frågan om egenavgifter vid skogsavverkning fortfarande under beredning i regeringskansliet. Regeringen har vidare i juni i år beslutat tillsätta en utredning om likformig produktionsfaktorskatt. Denna utredning kommer enligt vad utskottet erfarit att behandla frågor som har anknytning till förslagen i den nämnda promemorian. Utskottet vidhåller att resultatet av det aktuella beredningS- och utredningsarbetet bör avvaktas och avstyrker därför bifall till motionerna 425, 501, 991, 1728, 1743 och 2436.

Kvittningsrätt vid beräkning av pensionsgrundande inkomst

Fr. o. m. år 1982 har kvittningsrätten vid beräkning av inkomst av annat förvärvsarbete än anställning slopats, vilket påverkar den pensionsgrundande inkomsten och därmed även underlaget för socialavgifter. Detta innebär att underskott i en rörelse inte längre får kvittas mot överskott i en annan rörelse och inte heller underskott i en jordbruksfastighet mot överskott i en annan jordbruksfastighet.

I motion 1984/85:602 av förste vice talman Ingegerd Troedsson m. fl. hävdas att det nämnda förbudet mot kvittning slår särskilt hårt mot den som driver ett jordbruk eller en rörelse som i sig inte är bärkraftig. Situationen kan bli än besvärligare om företaget är i ett uppbyggnadsskede. Motionärerna anser det också vara viktigt att eftersträva neutralitet mellan olika företagsformer så att inte reglerna missgynnar dem som av olika skäl bedriver sin verksamhet i flera förvärvskällor. Med anledning härav bör enligt motionärerna lagen om beräkning av pensionsgrundande inkomst ändras så, att överskott i förvärvskälla inom inkomstslagen jordbruk och rörelse får kvittas mot underskott i annan förvärvskälla inom dessa inkomstslag.

Riksdagen har efter det att kvittningsrätten slopades vid flera tillfällen behandlat motionsyrkanden av samma slag som i motion 602. Dessa yrkanden har avslagits med motiveringen att det inte kan godtas att en försäkrads framtida pension skulle kunna begränsas genom möjligheterna till kvittning vid beräkningen av den pensionsgrundande inkomsten. Utskottet,

som inte finner anledning att frångå sin tidigare uppfattning i frågan, avstyrker därför bifall till motion 602.

Värdet av naturaförmåner

Fr. o. m. år 1985 gäller nya regler för uppbörd av socialavgifter.

Vid beräkning av avgiftsunderlag för beräkning av socialavgifter skall naturaförmåner värderas på samma sätt som vid beräkning av preliminär A-skatt. Riksskatteverket fastställer varje år vilka värden som skall gälla genomsnittligt för riket. Dessa värden skall anges i skattetabellerna. Värdet av naturaförmåner vid beräkning av underlag för beräkning av socialavgifter fastställdes tidigare av riksförsäkringsverket i en särskild författning.

I motion 1984/85:427 av Sten Svensson hävdas att reglerna med schablonvärden för beräkning av kost- och bostadsförmåner vid fastställande av avgiftsunderlag för uppbörd av socialavgifter i vissa fall leder till orimliga konsekvenser. Det förmånsvärde som beräknas schablonmässigt kan enligt motionären ibland helt sakna verklighetsanknytning. Schablonberäkningar gör i det här avseendet ingen skillnad mellan exempelvis värdet av hyresfri bostad i en storstad och i ren glesbygd. Mot denna bakgrund begärs i motionen en översyn av reglerna för fastställande av det skattemässiga värdet av naturaförmåner vid fastställande av socialavgifter.

I skattetabeller för beräkning av preliminär A-skatt för år 1985 som fastställts av riksskatteverket finns angivet vissa genomsnittsvärden för beräkning av naturaförmåner. I tabellerna anges att värdena är genomsnittliga och enbart gäller vid preliminär beskattning. Vid taxeringen kan den lokala skattemyndigheten genom jämkning fastställa lägre värden för naturaförmåner om de lokala förhållandena ger anledning till detta. Frågan om beskattning av naturaförmåner har dessutom tagits upp i ett betänkande av förmånsskattekommittén (Ds Fi 1985:13). I betänkandet föreslås att de preliminära bostadsförmånsvärdena förbättras dels genom en regional anpassning av genomsnittsberäkningen, dels genom att förväntad prisutveckling får beaktas vid värdebestämningen. Anvisningsverksamheten föreslås också utvidgad. På så sätt kan den preliminära beräkningen i många fall överensstämma med den definitiva taxeringen. Kommitténs förslag övervägs för närvarande i regeringskansliet. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet bifall till motion 427.

Arbetstagar- och uppdragstagarbegreppet i sociallagstiftningen

Sociallagstiftningens bestämmelser om skyldighet att betala arbetsgivaravgifter är knutna till begreppet arbetstagare med den innebörd begreppet ges i denna lagstiftning. Skyldighet att betala arbetsgivaravgifter föreligger dessutom när den som utför arbetet enligt sociallagstiftningen är att anse som uppdragstagare. Bedömningen av vem som är att anse som arbetstagare resp. uppdragstagare görs i efterhand av lokala skattemyndigheten i varje enskilt fall. Förhandsbesked kan ej lämnas.

Två motioner tar upp gränsdragningen mellan arbetstagare och uppdrags-

tagare. I motion 1984/85:1273 av Kjell Johansson m. fl. anförs att situationen när det gäller att bedöma hur arbetsgivar–arbetstagarbegreppet skall tolkas är omöjlig. Svårigheterna för en enskild företagare att på förhand kunna avgöra om arbetsgivaravgift skall erläggas för en underentreprenör är betydande. Frågan kompliceras ytterligare av att lagstiftningen på området inte är samordnad. Motionärerna föreslår att arbetet med att utforma förslag till klara regler för arbetsgivar–arbetstagarbegreppet påskyndas. Enligt motionärerna bör ett sådant förslag bygga på grundsatsen att en kontroll av om en underentreprenör är registrerad för mervärdeskatt bör vara tillräcklig för att avgöra om skyldighet att erlägga arbetsgivaravgift föreligger.

Även i motion 1984/85:1274, yrkande 2, av Stig Josefson m. fl. framhålls behovet av enklare regler angående skatter och avgifter. Motionärerna påpekar att de nuvarande avgiftsreglerna är oöverskådliga och svåra att tillämpa. Många företagare har betydande svårigheter att avgöra om de uppfyller sina skyldigheter i avgiftshänseende. Detta har medfört ett ökat behov av att anlita juridisk expertis i frågor av detta slag, vilket i sin tur medfört ökade kostnader för företagen.

Utskottet är väl medvetet om bl. a. den aktuella gränsdragningsproblematiken när det gäller arbetstagar- och uppdragstagarbegreppet. Utskottet vill därför särskilt betona behovet av en snar lösning av de frågor som tas upp i motionerna 1273 och 1274. Socialavgiftsutredningen har i ett betänkande, Företagarregistrering – klarare regler för socialavgifter (Ds S 1985:1), lämnat förslag som omfattar bl. a. arbetstagarbegreppet och möjligheterna att lämna förhandsbesked på detta område. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande i regeringskansliet. Med hänsyn härtill anser utskottet att resultatet av beredningsarbetet bör avvaktas och att någon åtgärd med anledning av motionerna 1273 och 1274, yrkande 2, inte är påkallad för närvarande.

Uppbörd av socialavgifter

Fr. o. m. den 1 januari 1985 gäller att uppbörden av socialavgifter knyts till löneutbetalningarna och samordnas med uppbörden av preliminär A-skatt. Uppbörden som sker månatligen blir således definitiv för de flesta arbetsgivare.

Avgiftsskyldighet för en arbetsgivare uppkommer när ersättningen till en och samma arbetstagare under året uppgått till 1 000 kr. Det är arbetsgivarens skyldighet att bevaka när den ackumulerade ersättningen uppgår till detta belopp och avgiftsskyldighet sålunda uppkommit.

Anna Wohlin-Andersson och Lennart Brunander har i motion 1984/85:318 pekat på de problem av administrativ och ekonomisk art som den samordnade uppbörden av preliminär A-skatt och socialavgifter medför för idrottsrörelsen. En enskild idrottsförening kan ha att betala ut någon form av arvoden för upp till 400–500 uppdragstagare per år. Med tanke på att ungdomsledare, funktionärer, styrelseledamöter etc. utför ett arbete mestadels på sin fritid bör enligt motionärerna denna tid inte i alltför stor omfattning gå åt till administration. Motionärerna föreslår därför att redovisning av sociala avgifter för uppdragstagare kan ske vid årets slut för idrottsrörelsen. I motion

1984/85:1725 av Göran Ericsson begärs med liknande motiv en undantagsregel för idrottsrörelsen av innebörd att inbetalning av socialavgifter får ske först vid årets slut då exakt belopp efter avdrag för det särskilda schablonavdraget för idrottsutövare kan inbetalas.

I motion 1984/85:1488 av Kjell Johansson och Rune Ångström begärs förslag om förenklade rutiner för uppbörd av socialavgifter för uppdragstagare/anställda inom folkrörelserna. Motionärerna anför att de nya uppbördsreglerna, utöver en försvårad administration, även medför likviditetsproblem för föreningar/förbund som skall "ligga ute" med för organisationerna betydande belopp under lång tid.

De nya bestämmelserna för samordnad uppbörd av preliminär skatt och socialavgifter trädde i kraft den 1 januari 1985. Det är fråga om en helt ny lagstiftning. Det kan därför finnas anledning att avvakta de erfarenheter tillämpningen av de nya reglerna kan ge innan riksdagen förordar någon ändring i det nuvarande regelsystemet. Utskottet avstyrker därför bifall till motionerna 318, 1725 och 1488.

Motionärerna i motion 1984/85:1272 av Kjell Johansson m. fl. anför att den samordnade månatliga uppbörden av socialavgifter och preliminär skatt inneburit administrativa förenklingar ur samhällets synpunkt. För arbetsgivarna har emellertid det nya uppbördssystemet medfört ett betydande administrativt merarbete. Den likviditetsförstärkning som systemet inneburit för staten motsvaras av en lika stor försämring för arbetsgivarna. Dessa har också gjort betydande ränteförluster. Reformen belastar de små företagen mest eftersom större företag i allmänhet har lönekontor och databaserade lönesystem som gör det administrativa merarbetet proportionellt sett mindre. En återgång till uppbörd varannan månad bör därför ske i vart fall för de mindre arbetsgivarna. Gränsen bör gå vid 50 anställda. Motionärerna anser att en samordnad uppbörd är att föredra. Denna bör dock göras preliminär och schablonmässig vilket innebär en förenkling av uppbördssystemet. Motionärerna anser det också principiellt viktigt att det administrativa arbetet med skatteuppbörd skall utföras av myndigheterna.

I motion 1984/85:1274, yrkande 1, av Stig Josefson m. fl. föreslås att den samordnade uppbörden av källskatt och arbetsgivaravgift skall ske varannan månad. Redovisning varannan månad har inneburit att företagen räntefritt kunnat disponera över de innehållna källskattemedlen. Enligt motionärerna har detta betraktats som en ersättning till arbetsgivarna för källskatteuppbörden. Det nya förfarandet har inneburit att arbetsgivarna får utföra ett betydande administrativt arbete utan ersättning.

Utskottet behandlade frågan om uppbörd av skatt och avgifter varannan månad i samband med behandlingen av proposition 1983/84:167 om nya regler för uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare m. m. Utskottet framhöll därvid att det inte var möjligt att lösa samordningsfrågorna angående skatter och avgifter på annat sätt än genom en månatlig redovisning och uppbörd. Utskottet vidhåller denna uppfattning och avstyrker således motionerna 1272 och 1274, yrkande 1.

I motion 1984/85:428 av Rune Torwald och Jan Hyttring slutligen betonas, mot bakgrund av bestämmelserna i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, behovet av att småföreta-

gare får ytterligare tid för upprättande av arbetsgivaruppgifter. Motionärerna föreslår att småföretagare, som enligt bokföringslagen är befriade från skyldighet att upprätta årsbokslut, får rätt att lämna sin arbetsgivaruppgift samtidigt med deklarationen.

Som tidigare nämnts gäller nya regler för uppbörd av socialavgifter fr. o. m. den 1 januari 1985. Dessa regler innebär en samordning och förenkling av avgifts- och skatteuppbörden för småföretagare. Motion 428 bör därför lämnas utan avseende.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *differentierade socialavgifter*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:656, 1984/85:848, 1984/85:920, 1984/85:1141 och 1984/85:2272,

2. beträffande *överensstämmelse mellan förmåner och avgifter*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:1740 och 1984/85:1742,

3. beträffande *lönekostnadspålägg*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1723,

4. beträffande *egenavgifter för vissa skogsbruks- och jordbruksinkomster*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:425, 1984/85:501, 1984/85:991, 1984/85:1728, 1984/85:1743 och 1984/85:2436,

5. beträffande *kvittningsrätt*
att riksdagen avslår motion 1984/85:602,

6. beträffande *beräkning av värdet av naturaförmåner*
att riksdagen avslår motion 1984/85:427,

7. beträffande *arbetstagar- och uppdragstagarbegreppen i sociallagstiftningen*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:1273 och 1984/85:1274 yrkande 2,

8. beträffande *uppbörd av socialavgifter*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:318, 1984/85:1272, 1984/85:1274 yrkande 1, 1984/85:1488 och 1984/85:1725,

9. beträffande *småföretagares arbetsgivaruppgifter*
att riksdagen avslår motion 1984/85:428.

Stockholm den 12 november 1985

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Doris Håvik

Närvarande: Doris Håvik (s), Börje Nilsson (s), Margareta Andrén (fp), Karin Israelsson (c), Ulla Johansson (s), Gullan Lindblad (m), Nils-Olof Gustafsson (s), Kenth Skårvik (fp), Ingegerd Elm (s), Rune Backlund (c), Margó Ingvardsson (vpk), Margareta Persson (s), Eva Johansson (s), Allan Åkerlind (m) och Sten Andersson i Malmö (m).

Reservationer

1. Differentierade socialavgifter (mom. 1)

Karin Israelsson och Rune Backlund (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Riksdagen har" och slutar med "och 1141" bort ha följande lydelse:

Som framhållits i motionerna 656 och 2272 utgör den höga sjukfrånvaron på många större arbetsplatser fortfarande ett stort problem. På grund av avgiftssystemets utformning innebär detta i praktiken att många småföretag tvingas subventionera de större företagen. Småföretagen utgör ett viktigt underlag för sysselsättningen. Den höga avgiftsbelastningen innebär en väsentlig hämmande faktor för dessa företags utveckling. Mot bakgrund av vad som nu anförts bör sjukförsäkringsavgiften för småföretagen kunna sänkas kraftigt.

Det nuvarande statsbidragssystemet för barnomsorg innebär bl. a. att vissa former av privat barnomsorg inte nås av statsbidrag. Enligt utskottets mening bör som framhållits i motion 1141 en större ekonomisk rättvisa mellan olika former av barnomsorg åstadkommas. Detta bör ske genom att föräldrar som anlitar omsorg i privata former, vilka inte har stöd av statsbidrag, befrias från att betala arbetsgivaravgift för utbetald lön upp till 20 000 kr.

Enligt utskottets bedömning bör det vara möjligt att genomföra ovan föreslagna förändringar utan att avgiftssystemet behöver bli nämnvärt mer komplicerat. Det bör överlåtas på regeringen att närmare utforma förslagen. Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna 656 och 1141. Enligt utskottets mening blir motionerna 848, 920 och 2272 härigenom tillgodosedda.

dels att utskottet under moment 1 bort hemställa

1. beträffande *differentierade socialavgifter*

att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:656 och 1984/85:1141 samt med anledning av motionerna 1984/85:848, 1984/85:920 och 1984/85:2272 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om differentierade socialavgifter.

2. Överensstämmelse mellan förmåner och avgifter (mom. 2)

Karin Israelsson och Rune Backlund (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med "Den bristande" och slutar med "och 1742" bort ha följande lydelse:

Den bristande överensstämmelsen mellan avgifter och förmåner ger i många fall ett för den enskilde helt orimligt resultat. Som anförts i motionerna 1740 och 1742 kan detta i vissa fall innebära att socialavgifter debiteras för inkomster som är så små att de inte ger rätt till någon ersättning från sjukpenningförsäkringen och tilläggspensioneringen. Enligt utskottets mening kan det inte accepteras att personer med låga inkomster tvingas att betala avgifter som endast används för att finansiera förmåner för dem som har högre inkomster. Utskottet tillstyrker med det anförda motionerna 1740

och 1742 och anser att regeringen bör förelägga riksdagen förslag i enlighet med vad utskottet anfört.

dels att utskottet under moment 2 bort hemställa

2. beträffande *överensstämmelse mellan förmåner och avgifter*

att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:1740 och 1984/85:1742 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om överensstämmelse mellan förmåner och avgifter för företagare med låga inkomster.

3. Lönekostnadspålägg (mom. 3)

Margareta Andrén (fp), Karin Israelsson (c), Gullan Lindblad (m), Kenth Skårvik (fp), Rune Backlund (c), Allan Åkerlind (m) och Sten Andersson i Malmö (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som börjar på s. 6 med "LKP omfattar" och slutar på s. 7 med "motion 1723" bort ha följande lydelse:

Som framhållits i motion 1723 innebär den nuvarande skyldigheten för universitetsinstitutionerna att erlägga LKP för arvoden som utbetalats till utländska gästföreläsare en tung belastning ekonomiskt för de berörda institutionerna. Avgifterna motsvaras i allmänhet inte heller av någon förmån som kommer gästföreläsaren till del. Ett avskaffande av skyldigheten att erlägga LKP på föreläsningsarvodet skulle i stället i realiteten betyda förbättrade möjligheter att upprätthålla internationella kontakter och dra nytta av gästande forskares speciella kunskaper. Utskottet tillstyrker således motion 1723 och anser att regeringen bör förelägga riksdagen förslag i enlighet med vad utskottet anfört.

dels att utskottet under moment 3 bort hemställa

3. beträffande *lönekostnadspålägg*

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:1723 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om skyldighet att erlägga lönekostnadspålägg för utländska gästföreläsare.

4. Egenavgifter för vissa skogsbruks- och jordbruksinkomster (mom. 4)

Margareta Andrén (fp), Karin Israelsson (c), Gullan Lindblad (m), Kenth Skårvik (fp), Rune Backlund (c), Allan Åkerlind (m) och Sten Andersson i Malmö (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 8 som börjar med "Även motioner" och slutar med "och 2436" bort ha följande lydelse:

De nuvarande reglerna för uttag av egenavgifter för inkomster från skogsbruk och jordbruk ger som påpekats i motionerna i vissa fall helt orimliga konsekvenser. En relativt obetydlig inkomst till följd av eget arbete i skogsbruket eller jordbruket kan via sammanläggningsreglerna leda till att den enskilde fastighetsägaren debiteras egenavgifter med betydande belopp.

Regelsystemet kan på grund därav leda till ett minskat intresse för den enskilde fastighetsägaren att sköta sin skog och även begränsa avverkningarna, vilket i sin tur kan leda till virkesbrist för skogsindustrin. Enligt utskottets mening bör de nuvarande reglerna för uttag av egenavgifter i dessa sammanhang ses över snarast. Inkomster av t. ex. rotpostförsäljning och avverkningsuppdrag bör inte ingå i avgiftsunderlaget. Utskottet tillstyrker med det anförda motionerna 501, 991, 1728, 1743 och 2436 och anser att regeringen bör förelägga riksdagen förslag i enlighet med vad utskottet anfört. Härigenom tillgodoses även syftet med motion 425.

dels att utskottet under moment 4 bort hemställa

4. beträffande *egenavgifter för vissa skogsbruks- och jordbruksinkomster*

att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:501, 1984/85:991, 1984/85:1728, 1984/85:1743 och 1984/85:2436 och med anledning av motion 1984/85:425 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om egenavgifter för vissa skogsbruks- och jordbruksinkomster.

5. Kvittningsrätt (mom. 5)

Margareta Andrén (fp), Gullan Lindblad (m), Kenth Skårvik (fp), Allan Åkerlind (m) och Sten Andersson i Malmö (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 8 som börjar med "Riksdagen har" och slutar med "motion 602" bort ha följande lydelse:

Som framhållits i motion 602 finns det många godtagbara skäl till att en företagare bedriver sin verksamhet i olika förvärvskällor. Sådana företagare bör enligt utskottets mening inte missgynnas vid beräkningen av egenavgifter. Den slopade kvittningsrätten kan medföra att en företagare kan få det ännu svårare att klara upp en genom underskott i verksamheten uppkommen besvärlig situation. Utskottet anser mot bakgrund av det anförda att lagen om beräkning av pensionsgrundande inkomst bör ändras på så sätt att överskott i en förvärvskälla inom inkomstslagen jordbruksfastighet eller rörelse får kvittas mot underskott i annan förvärvskälla inom nämnda inkomstslag. Regeringen bör skyndsamt utarbeta förslag i enlighet med vad utskottet anfört.

dels att utskottet under moment 5 bort hemställa

5. beträffande *kvittningsrätt*

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:602 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om kvittningsrätt vid beräkning av pensionsgrundande inkomst.

6. Beräkning av värdet av naturaförmåner (mom. 6)

Gullan Lindblad, Allan Åkerlind och Sten Andersson i Malmö alla (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 9 som börjar med "I skattetabeller" och slutar med "motion 427" bort ha följande lydelse:

Reglerna med schablonvärden för beräkning av kost- och bostadsförmåner är som framhålls i motion 427 lätta att tillämpa men kan i vissa fall leda till orimliga konsekvenser. Schablonberäkningar innebär naturligen att möjligheterna att ta individuella hänsyn försvåras. Utskottet anser därför att en översyn av regelsystemet bör göras för att möjliggöra en rättvisare bedömning av värdet av naturaförmåner vid fastställande av socialavgifter. Med det anförda tillstyrker utskottet således motion 427.

dels att utskottet under moment 6 bort hemställa

> 6. beträffande *beräkning av värdet av naturaförmåner*
> att riksdagen med bifall till motion 1984/85:427 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om beräkning av värdet av naturaförmåner vid fastställande av socialavgifter.

7. Arbetstagar- och uppdragstagarbegreppen i sociallagstiftningen (mom. 7)

Margareta Andrén (fp), Karin Israelsson (c), Gullan Lindblad (m), Kenth Skårvik (fp), Rune Backlund (c), Allan Åkerlind (m) och Sten Andersson i Malmö (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Utskottet är" och slutar med "för närvarande" bort ha följande lydelse:

Utskottet har vid flera tillfällen uttalat att utskottet är väl införstått med de gränsdragningsproblem som de nuvarande reglerna då det gäller arbetstagar- och uppdragstagarbegreppet innebär. Utskottet har i samband med behandlingen av dessa frågor ansett att socialavgiftsutredningens arbete bör avvaktas. Utredningens arbete har nu avslutats och betänkandet, Företagarregistrering – klarare regler för socialavgifter (Ds S 1985:1), har remissbehandlats och bereds för närvarande i regeringskansliet. Som framhållits i motionerna 1273 och 1274 medför de nuvarande reglerna på detta område allvarliga svårigheter i tillämpningen. Det är därför viktigt att beredningsarbetet påskyndas så att förslag till nya regler kan föreläggas riksdagen med det snaraste. Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna 1273 och 1274 yrkande 2.

dels att utskottet under moment 7 bort hemställa

> 7. beträffande *arbetstagar- och uppdragstagarbegreppen i sociallagstiftningen*
> att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:1273 och 1984/85:1274 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om arbetstagar- och uppdragstagarbegreppen i sociallagstiftningen.

1. Överensstämmelse mellan förmåner och avgifter (mom. 2)

Margareta Andrén (fp), Gullan Lindblad (m), Kenth Skårvik (fp), Allan Åkerlind (m) och Sten Andersson i Malmö (m) anför:

De förändringar i reglerna för debitering och uppbörd av socialavgifter som genomförts under senare år har medfört att det sedan länge bristande sambandet mellan avgift och förmån ytterligare har försvagats. Förändringarna har medfört administrativa förenklingar i och med att avgiftsuttaget blivit mer enhetligt. Detta har dock medfört att avgiftsuttaget alltmera fått karaktären av beskattning. Vi anser att det kan resas vissa principiella invändningar mot en sådan utveckling. Problemet är emellertid betydligt vidare än vad som tas upp i motionerna 1740 och 1742. Vi förutsätter att frågan om sambandet mellan avgift och förmån bl. a. kommer att tas upp inom ramen för den pågående översynen av pensionssystemet. Mot denna bakgrund har vi för närvarande inget yrkande med anledning av motionerna 1740 och 1742.

2. Uppbörd av socialavgifter (mom. 8)

Margareta Andrén (fp), Karin Israelsson (c), Gullan Lindblad (m), Kenth Skårvik (fp), Rune Backlund (c), Allan Åkerlind (m) och Sten Andersson i Malmö (m) anför:

Nya regler för samordnad uppbörd av socialavgifter och preliminär skatt gäller fr. o. m. den 1 januari 1985. Tidigare skedde uppbörd av källskatt och socialavgifter varannan månad. Systemet innebar bl. a. att företagen räntefritt kunde disponera de innehållna avgifts- och skattemedlen. Detta betraktades som en begränsad ersättning för det arbete som arbetsgivarna utförde i samband med uppbörden. Det nya systemet med månatlig uppbörd har inneburit att denna ersättning tagits bort och staten utkräver således en omfattande prestationsskyldighet från företagens sida helt utan ersättning. Vid riksdagsbehandlingen av regeringens proposition 1983/84:167 med förslag till nytt uppbördssystem för socialavgifter m. m. påtalade vi, att det borde övervägas hur arbetsgivarna skulle kompenseras för de kostnader i form av främst minskade räntevinster som kunde uppkomma med ett nytt uppbördssystem. Bl. a. mot den bakgrunden avstyrkte vi bifall till propositionen. Reglerna har emellertid endast varit i kraft under kort tid och inneburit förenklingar av uppbörden administrativt sett. Vi har därför för närvarande inget yrkande med anledning av motionerna 318, 1272, 1274 yrkande 1, 1488 och 1725.